

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 13 Μαΐου 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ005

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)**

1. Να μεταφράσετε μόνο τις έντονα μαυρισμένες προτάσεις των πιο κάτω κειμένων στα Ελληνικά.

I. Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar, quae iacere sentis perculsa atque prostrata impetu belli ipsius, quod necesse fuit: **constituenda iudicia, revocanda fides, comprimendae libidines**; omnia quae diffluxerunt, **severis legibus vincienda sunt**. In tanto ardore animorum et armorum, quassata res publica multa perdidit et **ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis suae**; multaque uterque dux fecit armatus, quae togatus fieri prohibuisset. Quare subveniendum reipublicae est et omnia belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.

(Λατινικά Λυκείου, XXXIII - ελαφρά διασκευή)

II. Caecilia, uxor Metelli, dum omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur. Tandem puella, mora standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi mea sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit; postea is puellam in matrimonium duxit.

(Λατινικά Λυκείου, XXXVIII - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 65)**

1. Δίνονται: (α) δύο λέξεις της Ελληνικής και (β) δύο τριάδες λέξεων από την Αγγλική, τη Γαλλική και την Ιταλική.

Να γράψετε ένα ρήμα ή ένα ουσιαστικό ή ένα επίθετο της Λατινικής με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά (α) η κάθε λέξη της Ελληνικής και (β) η κάθε τριάδα λέξεων από τις ξένες γλώσσες (ρήμα, στο α΄ πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής / ουσιαστικό, στην ονομαστική ενικού / επίθετο, στην ονομαστική ενικού του αρσενικού).

α) φυγή, γέννα

(Μονάδες 2)

β)

ΑΓΓΛΙΚΗ	ΓΑΛΛΙΚΗ	ΙΤΑΛΙΚΗ
artist	artiste	artista
felicity	félicité	felicità

(Μονάδες 2)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν στο Μέρος Α΄:

α) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ περισσεύουν τρεις (3) επιλογές.

Α΄	Β΄
α. ipsius	1. ονομαστική ενικού
β. puellae	2. γενική ενικού
	3. δοτική ενικού
	4. αιτιατική ενικού
	5. ονομαστική πληθυντικού

(Μονάδες 2)

β) Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους στον αντίθετο αριθμό.

impetu, animorum, nuptiale, is

(Μονάδες 4)

γ) Από τα κείμενα (Μέρος Α΄), να γράψετε τους μονολεκτικούς τύπους των άλλων βαθμών των πιο κάτω επιθέτων ή επιρρημάτων, διευκρινίζοντας ποιον βαθμό γράψετε. Σε περίπτωση επιθέτου να διατηρήσετε αμετάβλητα την πτώση, τον αριθμό και το γένος.

severis, multum

(Μονάδες 2)

3. Να γράψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί. Όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στα κείμενα (Μέρος Α΄).

- i.** excitanda: στο απαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής φωνής
- ii.** fuit: στην ονομαστική ενικού της μετοχής μέλλοντα, θηλυκού γένους
- iii.** subveniendum: στο α΄ πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής παρατατικού στην ενεργητική φωνή
- iv.** prohibuisset: στο β΄ πρόσωπο ενικού της προστακτικής ενεστώτα στην παθητική φωνή
- v.** cederet: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής παρακειμένου στην παθητική φωνή
- vi.** mortua est: στο γ΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής μέλλοντα
- vii.** duxit: στο α΄ πρόσωπο ενικού της υποτακτικής ενεστώτα

(Μονάδες 7)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα (Μέρος Α΄).

necesse, fieri, cum filia, postea

(Μονάδες 4)

5. Από το κείμενο II (Μέρος Α΄), να αναγνωρίσετε την πιο κάτω δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς, συντακτικός ρόλος).

... ut sibi paulisper loco cederet.

(Μονάδες 3)

6. α) Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το συντακτικό σφάλμα σε καθεμία από τις ακόλουθες προτάσεις. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

i. Patres sine cupiditate divitias utebantur.

ii. Metuerunt ne miles a Carthaginiensibus deleatur.

(Μονάδες 3)

β) Ποια από τις πιο κάτω προτάσεις είναι συντακτικώς ορθή; Να αιτιολογήσετε μόνο την απάντηση που θεωρείτε ορθή.

i. Si tyrannus cives coleret, legibus pareret.

ii. Si tyrannus cives colebat, legibus pareret.

iii. Si tyrannus cives colat, legibus pareret.

(Μονάδες 3)

7. α) Στην πιο κάτω πρόταση να αποδώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού:
i) με σουπίνο και ii) με εμπρόθετο προσδιορισμό του γερουνδίου

Hostes veniunt ut urbem occupent.

(Μονάδες 3)

β) Να τρέψετε την παρακάτω ευθεία ερώτηση σε πλάγια ερωτηματική πρόταση με εξάρτηση από την πρόταση που σας δίνεται.

Ευθεία ερώτηση: Quis nuntiavit legatos domum redire?

Εξάρτηση: Dux nesciebat...

(Μονάδες 3)

8. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τους κανόνες τονισμού.

perculsa, conclocavit

(Μονάδες 2)

9. α) Να αναφέρετε τον ρήτορα από τον οποίο προέρχεται το κείμενο I (Μέρος Α'), να προσδιορίσετε τον πόλεμο στον οποίο κάνει αναφορά και να εξηγήσετε τον στόχο του.

(Μονάδες 3)

β) Εξαιτίας ποιων γεγονότων ερμηνεύθηκε ως οιωνός το περιστατικό που αφηγείται ο συγγραφέας στο κείμενο II (Μέρος Α');

(Μονάδες 2)

10. Να μεταφράσετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά.

Στο πιο κάτω απόσπασμα, ο Κικέρωνας αναφέρεται στη φιλία του με τον Σκιπίωνα:

Quoniam vita nostra brevis est, nobis homines inveniendi sunt quos diligamus. Scipio, quamquam subito periit, mihi semper vivet; virtutem enim amavi illius clari viri. Equidem ex omnibus rebus quas mihi aut fortuna aut natura dedit, nihil habeo quod cum amicitia eius possim comparare.

Cicero, *De amicitia*, 102-103 (διασκευή)

(Μονάδες 10)

11. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά.

Οι σοφοί στην Αθήνα διάβαζαν και έγραφαν πολύ χρήσιμα βιβλία. Οι Ρωμαίοι όμως προτιμούσαν να πολεμούν με τόση δύναμη για τη σωτηρία της πατρίδας, ώστε απέκτησαν μεγαλύτερη εξουσία από τους Έλληνες.

(Μονάδες 10)

- ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ -